

Małgorzata Gasik

Duże ego chowamy do kieszeni, czyli samorządność według płockich uczniów

Działanie w samorządzie to jednocześnie przywilej i obowiązek, ale przede wszystkim wielka odpowiedzialność – zgodnie twierdzą członkowie samorządu uczniowskiego z Zespołu Szkół nr 3 w Płocku (III LO i Gimnazjum nr 13 z oddziałami dwujęzycznymi). Uczniowie doskonale zdają sobie sprawę z powagi sytuacji, ponieważ na swoim koncie mają niejedną rozwiązany pro-

blem w relacji uczeń – nauczyciel czy uczeń – uczeń, a także niejedną imprezę zorganizowaną „na poziomie”. W „trzecim” nie ma widowiskowych kampanii wyborczych, w których efekcie funkcję przewodniczącego może otrzymać osoba najbardziej popularna w szkole, ale nie zawsze merytorycznie przygotowana do ciężkiej pracy. Członkowie samorządu wyłaniany są na podsta-

Każdy z nas jest inny, ale razem możemy więcej – członkowie samorządu uczniowskiego Zespołu Szkół nr 3 w Płocku doskonale wiedzą, że we wspólnym działaniu tkwi ich siła. Z lewej – Grażyna Rybicka, polonistka, opiekunka samorządu.

wie zaadaptowanego na własne potrzeby, sprawdzonego już systemu wyborczego. Jeśli dodamy do tego zaangażowanych opiekunów: polonistki Grażynę Rybicką i Katarzynę Kozłowską – otrzymujemy prężnie działającą organizację, która boryka się wprawdzie z typowymi dla samorządu problemami, ale w obliczu zadania stanowi zgraną drużynę.

Sami swoi u władzy

Wszyscy gospodarze klas Gimnazjum i Liceum Zespołu Szkół nr 3 tworzą radę samorządu uczniowskiego. Jej członkowie sygnują zarząd rady samorządu uczniowskiego, który przydziela poszczególne funkcje, w tym przewodniczącego, w procesie konstytuowania się. Może to przypominać niebezpośredni wybór prezydenta Niemiec. W skład zarządu rady samorządu uczniowskiego wchodzi: przewodniczący zarządu, wiceprzewodniczący, sekretarz, skarbnik oraz rzecznik praw ucznia.

To rzadko spotykane rozwiązanie, zazwyczaj w szkołach organizowane są kampanie wyborcze, a wybierani w ten sposób przewodniczący dobierają sobie ludzi według własnego klucza, nie zawsze zgodnego z oczekiwaniami wyborców.

Ponadto w organizacji nie ma tradycyjnych sekcji. Zamiast nich są zespoły zadaniowe, wspierane, na przykład przy organizacji imprez, przez kolegów z klasy. – *Uznaliśmy, że sekcje skazują w pewnym stopniu jej członków na sztuczne wymyślanie sobie zadań, a czasami wręcz na izolację* – wyjaśnia Grażyna Rybicka. – *Naszym zdaniem zespoły są bardziej właściwe i skuteczne.*

Masz problem? – zgłoś się do rzecznika

Wszystkich członków zarządu obowiązuje kodeks etyki i odpowiedzialności. W jego trzecim punkcie czytamy: *W skład zarządu wchodzi uczeń – Rzecznik Praw Ucznia. Broni on uczniów w sytuacji naruszenia ich godności i praw, zarówno przez nauczycieli, jak i kolegów. Celem rzecznika jest przede wszystkim doprowadzenie do kompromisu między skonfliktowanymi stronami, ale do jego zadań należy także złożenie sprawozdania z działalności podczas posiedzenia rady pedagogicznej na zakończenie każdego semestru* – informuje Bartek Olęcki, do niedawna sprawujący funkcję rzecznika. – *Rozmawiamy z każdym, kto podzieli się z nami swoim problemem, wspólnie staramy się go rozwiązać, bronimy prawa do*

indywidualności i szacunku dla drugiej osoby – dodają koledzy.

Tradycja zobowiązuje, stawiamy na jakość

Mimo ogólnego dostępu do sieci i aktualizowanej na bieżąco szkolnej strony internetowej, samorząd (a dokładniej działający pod jego sztandarem Klub Redaktor) nadal wydaje szkolną gazetkę „Super School – Szkolna Gazeta Zaborcza”. – *Traktujemy ją z jednej strony jako pole dialogu ze społecznością, z drugiej, jako szkołę odpowiedzialności za słowo, naukę zbierania i selekcjonowania informacji* – podkreślają zgodnie uczniowie.

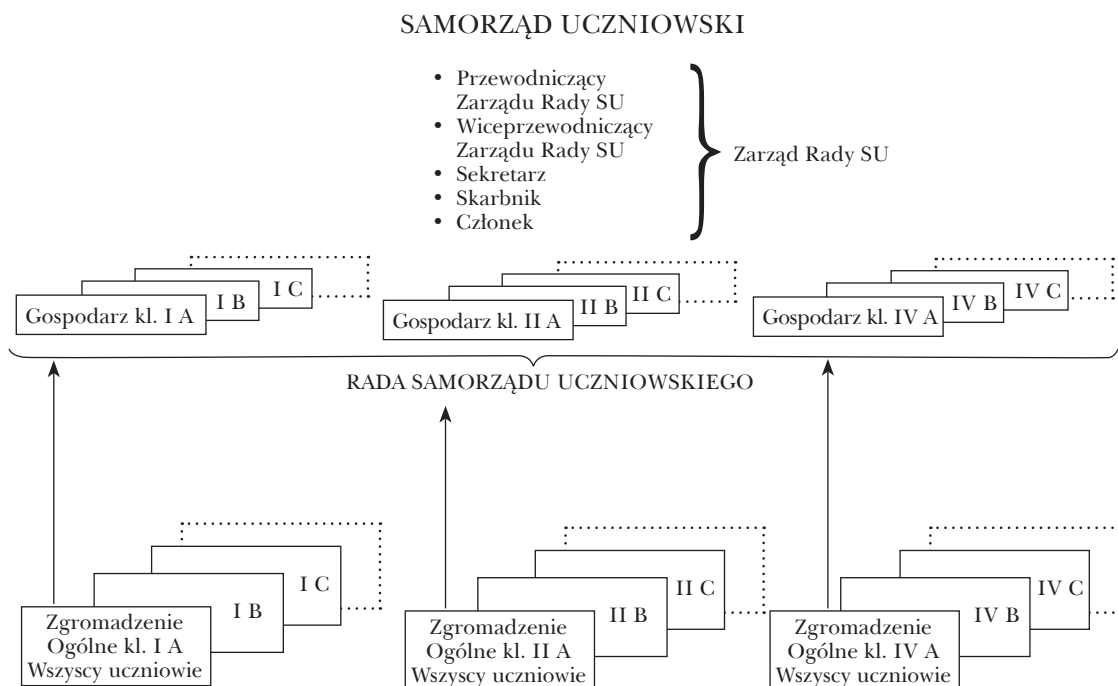
Ponadto samorząd od lat organizuje tradycyjne szkolne imprezy: otrzęsiny, kiermasze podręczników czy Festiwal Piosenki Różnej (w tym roku odbędzie się już 22. edycja), a od dwóch lat Święto Spódniczki i Krawata, dzień, w którym każda dziewczyna może założyć zaprojektowaną przez siebie spódniczkę, chłopcy krawat, a jury ocenia kreatywność i pomysłowość.

Jeśli chodzi o organizację szkolnych imprez, uczniowie postawili na jakość, bo – *lepiej zorganizować trzy dobre wydarzenia niż pięć byle jakich* – jak przyznają. – *Problemem jest również brak czasu* – uzupełnia Grażyna Rybicka. – *Nasi uczniowie są członkami różnych kół zainteresowań, musimy dbać, by nie mieli gorszych ocen czy nieusprawiedliwionych nieobecności.*

Wprawdzie młodzi ludzie narzekają trochę, że organizacja imprezy to „krew, pot i łzy”, że czasem traktowani są jak „chłopcy na posyłki”, że sponsorów imprez jest jak na lekarstwo i nie wszyscy potrafią docenić ich wkład pracy, to jednak widać, że lubią to, co robią i każde działanie traktują z pasją.

Z samorządu do Sejmu

O tym, że zaangażowanie w działalność społeczną może przynieść wymierne korzyści, przekonali się niedawno Monika Garstka, przewodnicząca zarządu rady samorządu uczniowskiego ZS nr 3, i Krzysztof Uchniewski, członek zarządu rady. Ich nazwiska znalazły się na liście posłanek i posłów XVIII Sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży. Sesja co roku organizowana jest 1 czerwca, w Międzynarodowym Dniu Dziecka. Przepustką do parlamentu była pozytywna ocena zadania praktycznego: przeprowadzenie

w swoich szkołach i miejscowościach debaty dotyczącej szkolnych instytucji demokratycznych i ich funkcjonowania, a także udziału uczniów we współdecydowaniu o szkolnych sprawach. Duet z ZS nr 3 zorganizował wspólnie z opiekunami debatę na temat samorządności i demokracji w szkole. Wzięli w niej udział uczniowie liceum i gimnazjum, posłanka Elżbieta Gapińska, Wojciech Hetkowski, wiceprzewodniczący Rady Miasta, oraz Roman Siemiątkowski, wiceprezydent Płocka. Na podstawie oceny prac uczestników specjalna komisja wyłoniła 460 młodzieżowych posłanek i posłów z całego kraju (mandaty otrzymywali proporcjonalnie do liczby uczniów w danym województwie), których zadaniem była wspólna rozmowa o roli szkolnych instytucji demokratycznych w kształtowaniu postaw demokratycznych i obywatelskich wśród młodych ludzi. Monika Garstka i Krzysztof Uchniewski otrzymali 71 punktów i tym samym znaleźli się wśród 56 posłanek i posłów reprezentujących dzieci i młodzież z Mazowsza. Organizatorem XVIII Sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży była Kancelaria Sejmu w porozumieniu z Fundacją Cen-

trum Edukacji Obywatelskiej i Ministerstwem Edukacji Narodowej.

Samorząd jest dla mnie szkołą...

Czym jest samorząd dla uczniów Zespołu Szkół nr 3? Według Bartka Oleckiego *szkołą współpracy, ale też samodzielności, poznawania samego siebie i swoich możliwości*. Według Anety Szczygielskiej, do niedawna przewodniczącej zarządu, *szkołą tolerancji i zrozumienia*. Dla Moniki Garstki – przewodniczącej, *szkołą kreatywności*, a dla Krzysztofa Uchniewskiego – *szkołą inicjatywy*. – *Moim zdaniem samorząd jest także szkołą pokory, ponieważ uczniowie zdają sobie sprawę, że we wspólnym działaniu tkwi siła i nie da się wszystkiego zrobić samemu* – podkreśliła Grażyna Rybicka. – *Po prostu duże ego nie pomaga w tej robocie* – żartobliwie skwitował Krzysztof Uchniewski.

Autorka jest specjalistą do spraw informacji i promocji w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Płocku